

Az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek és
családjaik életkörülményeinek további
javításáról szóló eljárásrend

Izsák Imre Általános Iskola

Zalaegerszeg

2022.

Tartalom

I. Jogszabályi háttér	3
II. Eljárásrend	4
1. Érintett korosztály:	4
2. A feladatot elláthatja:	4
3. Ellátandó feladat:	4
4. Diabétesz ellátási pótlék mértéke, igénylési rendszer	4
5. Elrendelés menete, a pótlék kifizetésének feltétele:.....	5
6. Jelzési rendszer:	5
7. Diabéteszes gyermekek/tanulók ellátása óvodában, iskolában:.....	5
MELLÉKLETEK	8
1. számú melléklet	9
2. számú melléklet	10
3. számú melléklet	11
4. számú melléklet	12
5. számú melléklet	13
6. számú melléklet	14

1. Jogszabályi háttér

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek és családjaik életkörülményeinek további javításáról szóló 1144/2021. (III. 29.) Korm. határozat

2. Eljárásrend

Az eljárásrend, az I. pontban részletezett jogszabályok alapján került kialakításra.

1. Érintett korosztály:

A 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, tanuló (óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium – beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is – felügyelete alatt áll).

2. A feladatot elláthatja:

- a) iskolaorvos vagy iskolavédőnő
- b) olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja.

3. Ellátandó feladat:

- a) a vércukorszint szükség szerinti mérése,
- b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadása
- c) az 3.a),3.b) pontban meghatározottak dokumentálása

4. Diabétesz ellátási pótlék mértéke, igénylési rendszer

- a) ha a nevelési-oktatási intézménnyel – feladatellátási helyenként vizsgálva – 1-es típusú diabétesssel élő, 14 év alatti gyermek, tanuló áll óvodai, tanulói jogviszonyban, egy fő,
- b) feladatellátási helyenként minden öt, az a) pontban említett gyermek, tanuló után további egy-egy fő pedagógus, vagy legalább érettségivel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott alkalmazott diabéteszellátási pótléka finanszírozható.
- c) az Nkt. 65.§ (3a) értelmében a pótlék mértéke: A 62. § (1c) bekezdés a) pontja szerinti foglalkoztatott, aki a 62. § (1b) bekezdésében meghatározott feladatot látja el, a 8. mellékletben meghatározott diabétesz ellátási pótlékra jogosult. A diabétesz ellátási pótlék alapja – a feladatot ellátó foglalkoztatott besorolásától függetlenül – a mesterfokozathoz kapcsolódó illetményalap (alsó-és felső határa: 17%).

5. Elrendelés menete, a pótlék kifizetésének feltétele:

- a) a nevelési-oktatási intézménnyel – feladatellátási helyenként vizsgálva – 1-es típusú diabéteszsel élő, 14 év alatti gyermek, tanuló áll óvodai, tanulói jogviszonyban áll,
- b) érintett szülő/törvényes képviselő az adott témában a tájékoztatást megkapta (1. számú melléklet)
- c) az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek, tanuló szülőjének, törvényes képviselőjének kérelme (2. számú melléklet)
- d) a foglalkoztatott elvégezte az Oktatási Hivatal által szervezett megfelelő szakmai továbbképzést (tanúsítvány(oka)t bemutatta)
- e) számára az intézményvezető előírja az Nkt. 62.§ (1b) bekezdése szerinti speciális feladat ellátását (3. számú melléklet)
- f) a foglalkoztatott önként vállalja a speciális ellátásban való részvételt (4. számú melléklet)
- g) intézményvezető minden hónap utolsó munkanapján igazolást állít ki a fenntartó számára, hogy a foglalkoztatott feladatait a leírtaknak megfelelően adott hónapra vonatkozóan megvalósította (5. számú melléklet).

6. Jelzési rendszer:

- a) Új gyermek/tanuló esetén: A nevelési-oktatási intézmény vezetője az általa vezetett intézménybe érkező 14 év alatti új tanulói jogviszonyt létesítő gyermek/tanuló törvényes képviselőjét/szülőjét tájékoztatja az 1-es típusú diabéteszsel kapcsolatos lehetőségről. Amennyiben az érkező gyermek/tanuló ilyen típusú betegséggel rendelkezik, valamint a szülő igényli az intézményben történő gyermek/tanuló figyelemmel kísérését, és az intézményben van olyan foglalkoztatott, aki megfelel a 2.b pontnak, azt az intézményvezető a haladéktalanul a fenntartónak jelzi.
- b) Tanulói jogviszony megszűnt: Az intézményben ellátásban részesülő gyermek/tanuló tanulói jogviszonya megszűnik, úgy az intézményvezető azt haladéktalanul jelzi a fenntartónak (6. számú melléklet).
- c) Tanfolyam elvégzése: Amennyiben az intézmény alkalmazottjai (2.b pontban meghatározottak) elvégzik a képzést (5.d pont), úgy az intézményvezetője hitelt érdemlően tájékoztatja a fenntartót.
- d) Az intézmény a 2.a pontban megnevezett személyekkel is elláttathatja a feladatot, amelyet az intézményvezető minden tanévkezdéskor (legkésőbb szeptember 10-ig) ennek tényéről a fenntartót írásban tájékoztatja.

7. Diabéteszes gyermekek/tanulók ellátása óvodában, iskolában¹:

¹ Magyar Diabétesz Társaság által kidolgozott egységes eljárásrend

Milyen problémák fordulhatnak elő:

- **A gyermek/tanuló rosszul érzi magát** – mérjük meg a vércukorszintet, hogy lássuk, hogy a rosszullét a cukorszint változásával van-e összefüggésben. Ha igen, azaz a vércukor túl alacsony (4 mmol/l alatti) vagy túl magas (14 mmol/l feletti) szintje vezetett a rosszulléthez, az alábbiak szerint kell eljárni.
- **Leesik a vércukor – hipoglikémia**
 - Tünetek: sápadtság, remegés, izzadás, éhségérzet, gyengeség, fáradtság, koncentráció képesség csökkenés, hangulatváltozás, fejfájás, zavart viselkedés
 - < 3,9 mmol/l-es vércukorszint (már 4 mmol/l-nél kezdjük meg a kezelést)
Mit adjunk: 0,3 gramm/testsúly kg gyorsan felszívódó szénhidrátot
óvodás: 1 dl tej, fél dl gyümölcslé,
kis iskolás (alsós) vagy idősebb gyerek: 2 dl tej, 1 dl gyümölcslé
vagy 1-2 szőlőcukor tablettát
+ szükség esetén 10-15 g lassan felszívódó szénhidrát (1-2 db keksz).
 - Ennek legegyszerűbb megoldása egy könnyen hozzáférhető helyen tárolt „sürgősségi csomag”- hipós csomag, mely tartalmazza a szülő által összeállított, a diabéteszes gyermek számára bevált, a hipoglikémia elhárítására szolgáló termékeket.
 - A hipoglikémia ellátását követően a vércukor szintet 15 perc múlva ellenőrizni kell (vissza kell mérni vagy szenzorral ellenőrizni), és elégtelen vércukor emelkedés esetén a szénhidrát bevitelt ismételni kell.
 - Ha súlyos, eszméletvesztéssel járó hipoglikémia lép fel, be kell adni a Glucagon injekciót, izomba: 25 kg alatt fél adagot, azaz 0,5 mg-ot, 25 kg felett teljes adagot, azaz 1 mg-ot. Amint a gyermek magához tér, először gyorsan, majd lassan felszívódó szénhidrátot kell adni neki.
 - Súlyos hipoglikémia esetén nasalis glucagon (Baqsimi) is használható: https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/baqsimi-epar-product-information_hu.pdf
 - A gyermeket egyedül hagyni nem szabad!
 - A mentőszolgálatot minden eszméletvesztéssel járó hipoglikémia esetén értesíteni kell.
 - Eszméletlen beteget megintatni vagy megegetetni tilos!

- **Magas vércukrot mérnek /jelez a szenzor**
 - Tünetek: sok folyadék ivása, gyakori vizelés, fáradtság, bágyadtság
 - A szenzorról mért értéket vércukorméréssel kell megerősíteni. Gondoskodjunk a bő folyadékbevitelről, és konzultáljuk a gyerek szüleiével, esetleg plusz inzulin (korrekció) adásáról.
 - Inzulinpumpás gyereknél a korrekcióra nem reagáló magas vércukor kanülhibára utal. Ilyenkor gyors kanülcserére van szükség. Ha ez nem kivitelezhető, pennel kell 1-2 egység inzulint beadni, szülővel egyeztetve.
- **A gyermek/tanuló hány** – a hányás diabéteszben veszélyes, a szülőket azonnal értesíteni kell. A második hányás után a gyereket kórházba kell vinni. Ha a szülők nem elérhetők, a gyereket mentővel kell kórházba vitetni.
- **A gyermek/tanuló belázasodik** - a szülőket kell értesíteni, akik a gyermeket a lehető leghamarabbi időpontban hazaviszik. A lázat azonban addig is csillapítani kell.
- **Testnevelési óra előtt:**
 - ha a vércukor 6-12 mmol/l között, az aktivitás megkezdhető
 - ha a vércukor < 5 mmol/l, 10-20 g szénhidrátot kell fogyasztani, s a mozgást addig halasztani, amíg a vércukor emelkedni kezd, ill. 5 mmol/l feletti nem lesz
 - ha a vércukor > 14 mmol/l, az aktivitás megkezdését el kell halasztani

A cukorbeteg gyermekek gondozását végző szakemberek és a családokat összefogó alapítványok könyvekkel, kiadványokkal segítik a pedagógusok munkáját

Ajánlott irodalom:

Békefi Dezső: Gyermekkori diabétesz - Tanácsok szülőknek és gyermekeknek
MENT-A-KALAUZ 2.0 – DIABtippek családoktól családoknak

Soltész Gyula: Diabéteszes lett a gyermekem

Szurikáta diabTanoda

Barkai L, Madácsy L (szerk): A gyermekdiabetológia kézikönyve. SpringMed, Budapest, 2019.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelve a gyermekkori diabetes ellátásáról. Magyar Közlöny 2021. április 30. 596 o.

<http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/6/PDF/2021/7.pdf>

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

TÁJÉKOZTATÓ AZ ÉRINTETT SZÜLŐ/TÖRVÉNYES KÉPVISELŐ SZÁMÁRA

1-es típusú diabéteszsel élő gyermek intézményben történő ellátásáról

1. A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény vezetője a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium vagy a szakgimnázium ötödik-nyolcadik évfolyamán az intézmény – beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is – felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján az 2-5. pontban leírtak szerinti speciális ellátást biztosítja.
2. Az intézmény vezetője a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára az 1. pont szerinti esetben és módon előírhatja:
 - a. a vércukorszint szükség szerinti mérését,
 - b. szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.
3. A nevelési-oktatási intézmény vezetője a 2. pont szerinti feladat ellátását
 - a. olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, vagy
 - b. iskolaorvos vagy iskolavédőnök útján biztosítja.
4. A szülő, más törvényes képviselő az 1. pont szerinti kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújtja be.
5. Az intézmény vezetője egy esetleges rosszullét esetén az Eütv.-vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet alakít ki.
6. 2. számú mellékletben szereplő adatokat az intézmény egy tanévre tárolja és kezeli.
7. A gyermeket/tanulót ellátó alkalmazottat, a feladat ellátásával kapcsolatban titoktartási kötelezettség terheli.

2. számú melléklet

KÉRELEM

az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek, tanuló
intézményi ellátásra

Alulírott (szülő/törvényes képviselő)

név:

születési hely:

születési idő:

anyja neve:

büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy gyermekem

név:

születési hely:

születési idő:

anyja neve:

csoport/osztály:

részre a jogszabályban (a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 62.§ (1a)-(1e) bekezdése, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 15.§ (5) bekezdése, 1144/2021. (III. 29.) Korm.határozat az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek és családjaik életkörülményeinek további javításáról) meghatározott ellátást az intézményben igénybe vegye, az intézményben a képzett szakember lássa el*:

- a) a vércukorszint szükség szerinti mérése (napi alkalom),
- b) szükség esetén, orvosi előírás alapján (.....), a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve (írásban), az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

Az erre vonatkozó jogszabályi-és adatvédelmi tájékoztatást az intézményvezetőtől a mai napon megkaptam. A kérelemben foglalt adatokat egy tanévre tárolhatja, kezelheti az intézmény.

Kelt:

.....
aláírás
szülő/törvényes képviselő

*megfelelő aláhúzendó

3. számú melléklet

INTÉZMÉNYVEZETŐI ELŐÍRÁS

a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban: Nkt.) 62.§
(1b) bekezdése szerinti speciális feladat ellátására

Alulírott Herkliné Ebedli Gyöngyi az Izsák Imre Általános Iskola intézményvezetője a Nkt 62.§ (1b) bekezdése értelmében Szőke Marianna (név) (Szül. hely, idő: Zalaegerszeg, 1977.07.12., Anyja neve: Barányi Julianna) foglalkoztatott részére előírom, hogy Szabó Edvin György (osztály: 4.a) gyermek/tanuló részére az Nkt 62.§ (1a) foglaltak szerinti speciális ellátást biztosítsa.

Biztosítandó ellátás²:

- a) a vércukorszint szükség szerinti mérése (napi több alkalom),
- b) szükség esetén, orvosi előírás alapján (a tanuló aktuális állapotának figyelembevételével), a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve (írásban), az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

Biztosítandó ellátás időtartalma: 2022. 02.01 - 2022. 06.30.

A Nkt 62.§ (1a) foglaltak szerinti speciális ellátásért járó juttatás mértéke: Nkt. 65.§ (3a) meghatározott összeg.

A jelen intézményvezetői előírás, a 18-4/2022. iktatószámú szülői kérelem alapján készült.

Kelt: Zalaegerszeg, 2022. 02. 07.

Intézményvezető

² szülői kérelem alapján a megfelelő aláhúzendó

4. számú melléklet

NYILATKOZAT

Alulírott Szőke Marianna (Szül. hely, idő: Zalaegerszeg, 1977.07.12., Anyja neve: Barányi Julianna) büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy

- a) az Nkt. 62.§ (1c) a) foglaltak szerinti a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vettem, azt sikeresen teljesítettem (elmélet és gyakorlat) és önként vállalom a speciális ellátásban való részvételt;
- b) Tudomásul veszem, hogy a speciális ellátással kapcsolatban titoktartási kötelezettség terhel.

Kelt: Zalaegerszeg, 2022. 02. 07.

.....
foglalkoztatott

5. számú melléklet

IGAZOLÁS

Alulírott Herkliné Ebedli Gyöngyi az Izsák Imre Általános Iskola intézményvezetője igazolom, hogy Szőke Marianna (Szül. hely, idő: Zalaegerszeg, 1977.07.12. Anyja neve: Barányi Julianna) foglalkoztatott a Nkt 62.§ (1a) bekezdése értelmében a speciális ellátást a 18-4/2022. iktatószámú szülői kérelem alapján 2022. 02.01-től 2022. 02.28-ig teljesítette.

Kelt: Zalaegerszeg, 2022.02.28.

Jheri Ács
Intézményvezető

6. számú melléklet

NYILATKOZAT

Alulírott a(z)
..... intézményvezetője nyilatkozom, hogy
..... (Szül. hely, idő:, Anyja neve:.....)
foglalkoztatott a Nkt 62.§ (1a) bekezdése értelmében a speciális ellátást a
..... iktatószámú szülői kérelem alapján 2022.
.....-ig teljesítette.

A gyermek/tanuló a fent jelzett időpontban az intézménnyel fennálló tanulói jogviszonyát megszüntette. A Nkt 62.§ (1a) foglaltak szerinti speciális ellátásért járó juttatás mértéke a foglalkoztatottat a fent jelzett időponttól nem illeti meg.

Kelt:

.....
intézményvezető